

REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA W OPOLU

45 - 052 OPOLE
ul. Oleska 19a

Tel. centr. 77 453 - 86 - 36, 37
Tel/Fax 77 453 - 73 - 68
E-mail: rio@rio.opole.pl
www.rio.opole.pl

Opole, dnia 30 lipca 2015 r.

NKO.401-13/2015

Pan

Krzysztof Mutz

Wójt Gminy Tarnów Opolski

Wystąpienie pokontrolne

Regionalna Izba Obrachunkowa w Opolu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity Dz. U. z 2012 r. poz. 1113 z późn. zm.) przeprowadziła w dniach od 23 marca 2015 r. do 29 maja 2015 r. w tamtejszym Urzędzie Gminy kontrolę kompleksową gospodarki finansowej Gminy Tarnów Opolski za 2014 rok oraz wybranych zagadnień za lata 2011 – 2013 i 2015.

Kontrolę przeprowadzono metodą reprezentatywną, obejmując nią wybrane losowo operacje finansowo-gospodarcze, dowody źródłowe oraz ewidencję księgową. W oparciu o dokumentację udostępnioną inspektorom kontroli stwierdzono uchybienia i nieprawidłowości w działalności Gminy będące głównie konsekwencją nieprzestrzegania przepisów prawa.

Kontrola wykazała, iż dopuszczono do ponownego wystąpienia nieprawidłowości stwierdzonej podczas poprzedniej kontroli kompleksowej Gminy, w zakresie nierzetelnej kontroli sprawozdania z wykonania zadania publicznego. Nastąpiło to pomimo stwierdzenia Wójta Gminy zawartego w odpowiedzi na poprzednie wystąpienie pokontrolne przesłanej pismem nr OR 1710.4.2011 z dnia 30.01.2012 r., iż „[...] *Sprawozdania z realizacji zadań publicznych będą kontrolowane rzetelnie, pod względem merytorycznym oraz finansowym, przedłożone do zatwierdzenia kierownikowi jednostki lub osobie upoważnionej.*”

Ustalenia kontroli opisano w protokole kontroli doręczonym Panu w dniu 2 czerwca 2015 r.

I. Ustalenia kontroli

W trakcie kontroli stwierdzono m. in. następujące nieprawidłowości:

1. Nieprzestrzeganie przepisów w zakresie rachunkowości polegające na:

- prowadzeniu ewidencji na koncie 221 – „Należności z tytułu dochodów budżetowych” w niewłaściwy sposób z naruszeniem zasad jego funkcjonowania (protokół kontroli str. 63-64).
- zastosowaniu nieprawidłowej klasyfikacji budżetowej dla wpłat z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności nieruchomości (protokół kontroli str. 68-69, 71).
- nieprawidłowym dokonywaniu zapisów księgowych na koncie 980 - „Plan finansowy wydatków budżetowych” polegającym na ujmowaniu operacji gospodarczej pod datą niezgodną ze stanem rzeczywistym (protokół kontroli str. 83 - 84).
- niedostosowaniu zapisów zasad (polityki) rachunkowości (ZPK) do obowiązujących przepisów prawa, poprzez nieustalenie obowiązku prowadzenia w wykazie kont dla budżetu jednostki samorządu terytorialnego ewidencji na koncie 135 – „Rachunek środków na wygasające wydatki”, (protokół kontroli str. 81 – 82).

Odpowiedzialność ponosi Skarbnik.

- niedostosowaniu zapisów zasad (polityki) rachunkowości (ZPK) do obowiązujących przepisów prawa, poprzez niewprowadzenie regulacji w zakresie opisu systemu informatycznego, zawierającego wykaz programów, procedur lub funkcji w zależności od struktury oprogramowania, a ponadto nieokreśleniu wersji oprogramowania i daty rozpoczęcia jego eksploatacji w przyjętej do stosowania polityce rachunkowości (protokół kontroli str. 8-9).

Odpowiedzialność ponoszą Wójt oraz Skarbnik.

2. Naruszenie zasad przeprowadzania i dokumentowania inwentaryzacji polegające na:

- przeprowadzeniu inwentaryzacji aktywów, będących własnością innych jednostek przekazanych Gminie Tarnów Opolski do przechowania lub używania wg stanu na dzień 31.12.2013 r. i 31.12.2014 r., nieprawidłową metodą tj. w drodze potwierdzenia sald (protokół kontroli str. 29-30),

Odpowiedzialność ponoszą Wójt, Skarbnik, Przewodniczący komisji inwentaryzacyjnej oraz członkowie zespołu spisowego.

- nieprawidłowym określeniu metody inwentaryzacji w zarządzeniu o przeprowadzeniu inwentaryzacji oraz przeprowadzeniu inwentaryzacji wartości niematerialnych i

prawnych, wg stanu na dzień 31.12.2013 r., nieprawidłową metodą tj. w drodze spisu z natury (protokół kontroli str. 31-32)

Odpowiedzialność ponosi Wójt

- przeprowadzeniu inwentaryzacji własnych składników aktywów powierzonych kontrahentowi, wg stanu na dzień 31.12.2013 r., nieprawidłową metodą tj. w drodze spisu z natury (protokół kontroli str. 34-36)

Odpowiedzialność ponosi Wójt oraz Skarbnik

- przeprowadzeniu inwentaryzacji gruntów wg stanu na dzień 31.12.2014 r. nie na podstawie dokumentów źródłowych lecz na podstawie ewidencji zasobu mienia (protokół kontroli str. 36-39).

Odpowiedzialność ponosi Wójt

Wskazane powyżej nieprawidłowości mogą wypełniać znamiona czynów określonych w ustawie z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (jednolity tekst Dz. U. z 2013, poz. 168).

- nieprawidłowym dokonywaniu zapisów w arkuszach spisowych w zakresie podsumowania pozycji spisowych oraz stron arkuszy spisowych (protokół kontroli str. 26-27)
- nieprawidłowym dokonywaniu poprawek w arkuszach spisowych (protokół kontroli str. 25-27)

Odpowiedzialność ponoszą Przewodniczący komisji oraz członkowie zespołów spisowych.

3. Zaniechanie wystąpienia do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Opolu o wyznaczenie organu podatkowego właściwego do załatwiania spraw podatkowych w sytuacji załatwiania spraw podatkowych powinowatej Skarbnika Gminy (protokół kontroli str. 46).

Odpowiedzialność ponosi inspektor ds. podatków, Sekretarz oraz Wójt.

4. Naruszenie przepisów podatkowych polegające na niewezwaniu podatnika o numerze konta wskazanym w protokole kontroli do złożenia niezbędnych wyjaśnień lub skorygowania deklaracji na podatek od nieruchomości w sytuacji niewykazania w deklaracji do opodatkowania budowli, co skutkowało заниżeniem wymiaru podatku za lata 2010 – 2015 o łączną kwotę 9 120,00 zł (protokół kontroli str. 55-56)

Odpowiedzialność ponosi inspektor Referatu Budżetowo - Finansowego oraz Wójt.

5. Naruszenie przepisów w zakresie gospodarki nieruchomościami polegające na:

- nieujęciu informacji o przeprowadzeniu poprzedniego przetargu w ogłoszeniu o II przetargu ustnym nieograniczonym (protokół kontroli str. 65-66),
- nieujęciu informacji o zobowiązaniach, których przedmiotem jest sprzedawana nieruchomość w ogłoszeniu o rokowaniach (protokół kontroli str. 66-67),
- nieujęciu informacji o obciążeniach i zobowiązaniach, których przedmiotem jest sprzedawana nieruchomość w protokole z rokowań (protokół kontroli str. 67-68).

Odpowiedzialność ponosi były Kierownik Referatu Gospodarki Terenowej, Inwestycji i Ochrony Środowiska oraz Wójt.

- rozłożeniu ceny sprzedaży nieruchomości na raty w nieprawidłowy sposób (protokół kontroli str. 72-73).

Odpowiedzialność ponosi były inspektor Gospodarki Nieruchomościami obecnie Kierownik Referatu Gospodarki Terenowej, Inwestycji i Ochrony Środowiska.

- nienaliczeniu odsetek od nieterminowej wpłaty raty za sprzedaż nieruchomości (protokół kontroli str. 73-74)

Odpowiedzialność ponosi Skarbnik.

- nieoprocentowanie rozłożonej na raty niespłaconej części ceny za sprzedaż nieruchomości przy zastosowaniu stopy procentowej równej stopie redyskonta weksli stosowanej przez Narodowy Bank Polski (protokół kontroli str. 74).

Odpowiedzialność ponosi Skarbnik.

6. Dokonanie wydatków z przekroczeniem granic kwot wydatków określonych w planie finansowym jednostki na 2014 r. łącznie o kwotę 31 059,42 zł (protokół kontroli str. 84-91).

Odpowiedzialność ponoszą Kierownik Referatu Budżetowo-Finansowego - były inspektor Referatu Budżetowo-Finansowego, Skarbnik, Sekretarz, Zastępca Wójta.

Powyższa nieprawidłowość może wypełniać znamiona czynu określonego w ustawie z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 168).

7. Zawarcie w Regulaminie wynagradzania dla pracowników samorządowych zatrudnionych w Urzędzie Gminy Tarnów Opolski zapisu umożliwiającego przyznanie pracownikom dodatku specjalnego na czas nieokreślony, pomimo że ustawowe podstawy przyznawania dodatku specjalnego dopuszczają możliwość jego przyznania jedynie na czas określony z tytułu okresowego zwiększenia obowiązków służbowych lub powierzenia dodatkowych zadań (protokół kontroli str. 93 - 94).

Odpowiedzialność ponosi Wójt.

8. Nieudzielenie Wójtowi Gminy urlopu za lata 2011-2014 w terminie wynikającym z przepisów prawa, co skutkowało naliczeniem i wypłatą ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy na kwotę 24 533,04 zł brutto (protokół kontroli str. 98-101).

Odpowiedzialność ponosi Sekretarz a z nadzoru Wójt.

9. Naruszenie przepisów w zakresie rozliczania dotacji udzielonej z budżetu Gminy podmiotom niezaliczanym do sektora finansów publicznych polegające na nierzetelnej kontroli sprawozdania częściowego i końcowego z wykonania zadania publicznego (protokół kontroli str. 131 - 133).

Odpowiedzialność ponoszą podinspektor w Referacie Zamówień Publicznych i Promocji, Skarbnik i Wójt.

Wskazana powyżej nieprawidłowość została stwierdzona podczas poprzedniej kontroli kompleksowej gospodarki finansowej Gminy i powtórzyła się pomimo stwierdzenia Wójta Gminy zawartego w odpowiedzi na poprzednie wystąpienie pokontrolne przesłanej pismem nr OR 1710.4.2011 z dnia 30.01.2012 r., iż: „[...] *Sprawozdania z realizacji zadań publicznych będą kontrolowane rzetelnie, pod względem merytorycznym oraz finansowym, przedłożone do zatwierdzenia kierownikowi jednostki lub osobie upoważnionej.*” Z powyższego wynika, iż zapewnienia Wójta o wyeliminowaniu tej nieprawidłowości okazały się nieskuteczne.

10. Nieustalenie formy władania nieruchomościami przekazanymi trzem jednostkom organizacyjnym Gminy do wykonywania statutowej działalności (protokół kontroli str. 142-143).

Odpowiedzialność ponosi Wójt.

Na uwagę zasługuje fakt, że niektóre nieprawidłowości stwierdzone przez kontrolujących zostały w trakcie kontroli usunięte. Dotyczyło to nieprawidłowości wymienionych w punkcie 1 tiret 1 i 2, w punkcie 4, w punkcie 5 tiret 5 i 6, w punkcie 7 i w szczególności polegało na:

- zaksięgowaniu należności długoterminowej na właściwym koncie 226 – „Długoterminowe należności budżetowe” oraz zaksięgowaniu dochodów ze sprzedaży nieruchomości we właściwej podziałce klasyfikacji budżetowej § 077 – „wpłaty z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości”;
- wezwaniu podatnika o numerze 110008 do złożenia korekty deklaracji w sprawie podatku od nieruchomości, co skutkowało dokonaniem właściwego wymiaru podatku dla podatnika,

- dokonaniu przez nabywcę nieruchomości wpłaty odsetek od zaległości oraz oprocentowania ostatniej raty w oparciu o stopę redyskonta weksli,
- wprowadzeniu zmiany Regulaminu wynagradzania, w którym zapisano, że dodatek specjalny przyznaje się na czas określony.

II. Wnioski pokontrolne

W celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości oraz usprawnienia prowadzenia zagadnień objętych kontrolą, Regionalna Izba Obrachunkowa w Opolu działając na podstawie art. 9 ust. 2 powołanej na wstępie ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o pełne wykorzystanie ustaleń zawartych w protokole kontroli oraz o podjęcie skutecznych działań w celu wyeliminowania powstałych nieprawidłowości, a w szczególności o realizację następujących wniosków:

1. Wzmocnić nadzór w zakresie rachunkowości celem zapewnienia przestrzegania przepisów ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm.) oraz rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 289), jak i przepisów wewnętrznych w tym zakresie. Zaprowadzić prawidłową ewidencję konta 980 poprzez bieżące uwzględnienie dokonanych zmian planu finansowego zgodnie z normą wynikającą z art. 20 ust. 1 cyt. ustawy o rachunkowości. Dostosować zapisy polityki rachunkowości poprzez ustalenie obowiązku prowadzenia w wykazie kont dla budżetu jednostki ewidencji na koncie 135 oraz zaprowadzić ewidencję na tym koncie.
2. Wprowadzić skuteczne procedury, które zapewnią przestrzeganie przepisów art. 26 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm.) w zakresie prawidłowego inwentaryzowania wszystkich aktywów i pasywów podlegających inwentaryzacji.
3. Zaniechać załatwiania spraw podatkowych powinowatej Skarbnika Gminy we własnym zakresie. Występować do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Opolu o wyznaczenie właściwego organu do załatwiania spraw podatkowych stosownie do przepisów art. 132 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r. poz. 613).

4. Zapewnić podawanie wszystkich wymaganych informacji w ogłoszeniach o przetargach i rokowaniach na sprzedaż nieruchomości oraz w protokołach z rokowań, zgodnie z przepisami art. 38 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r. poz. 782) oraz § 10 ust. 1 pkt 3 i 4 i § 13 pkt 4 w związku z § 30 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r., poz. 1490). Cenę nieruchomości sprzedawanej w drodze bezprzetargowej rozkładać na raty zgodnie z dyspozycją art. 70 ust. 2 cyt. ustawy.
5. Podjąć działania, które skutecznie wyeliminują nieprawidłowości polegające na dokonywaniu wydatków przekraczających granice kwot określonych w planie finansowym. Przestrzegać w tym zakresie dyspozycji art. 254 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.).
6. Nie dopuszczać do kumulowania się urlopu wypoczynkowego Wójtowi Gminy wbrew obowiązującym przepisom i obciążania budżetu wydatkami z tytułu ekwiwalentu za niewykorzystany urlop. Urlopów udzielać w terminach wynikających z postanowień ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks Pracy (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r., poz. 1502 z późn. zm.).
7. Wzmocnić nadzór nad działalnością związaną z rozliczaniem dotacji z budżetu Gminy na realizację zadań publicznych wskazanych w przepisach ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r. poz. 1118 z późn. zm.). Ścisłe przestrzegać postanowień rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 grudnia 2010 r. w sprawie wzoru oferty i ramowego wzoru umowy dotyczących realizacji zadania publicznego oraz wzoru sprawozdania z wykonania tego zadania (Dz. U. z 2011 r., Nr 6, poz. 25). W szczególności zapewnić rzetelną kontrolę sprawozdań złożonych przez podmioty wykonujące zadania.
8. Podjąć działania w celu uregulowania formy władania nieruchomościami użytkowanymi przez jednostki organizacyjne Gminy. Przekazując jednostkom organizacyjnym nieposiadającym osobowości prawnej nieruchomości niezbędne do wykonywania ich działalności statutowej stosować instytucję trwałego zarządu stosownie do przepisów art. 43 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r., poz. 518 z późn. zm.).

Stosownie do postanowień art. 9 ust. 3 cyt. ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, oczekuję w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego pisemnej informacji o **wykonaniu** wniosków pokontrolnych w nim zawartych lub przyczynach ich niewykonania.

Poinformowanie Izby niezgodnie z prawdą o wykonaniu wniosków pokontrolnych w myśl art. 27 ww. ustawy zagrożone jest karą grzywny.

Zgodnie z art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo wniesienia zastrzeżeń do Kolegium Izby w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego. Podstawą zgłoszenia zastrzeżeń może być tylko zarzut naruszenia prawa przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:
Rada Gminy

Prezes
Janusz Galkiewicz
/--/